

2019 GODIŠNJEG
IZVJEŠĆA

ZAJEDNO DO VEĆIH PRAVA

SAŽETAK

edpb
European Data Protection Board

Sažetak godišnjeg izvješća za 2019

**ZAJEDNO DO
VEĆIH PRAVA**

Predgovor

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) ima zadaću osigurati dosljednu primjenu pravila o zaštiti podataka diljem Europskog gospodarskog prostora (EGP), što je utvrđeno u Općoj uredbi o zaštiti podataka (GDPR) s kojom je započelo novo doba poštovanja prava ispitanika.

Opća uredba o zaštiti podataka nije dragocjena samo zato što je njome uspostavljen usklađen pravni okvir za zaštitu podataka u cijelom EGP-u, kojim su proširene i ojačane ovlasti nacionalnih tijela za zaštitu podataka, nego i zato što su njezinim stupanjem na snagu pojedinci i organizacije postali svjesniji prava na zaštitu podataka. S obzirom na sve veću prisutnost tehnologija koje ovise o podacima u gotovo svim aspektima naših života ta vrsta informiranosti nikad nije bila važnija.

Kako se bliži druga godišnjica početka primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, uvjeren sam da će iz suradnje tijela za zaštitu podataka unutar EGP-a nastati zajednička kultura zaštite podataka. Neki izazovi i dalje postoje, ali Europski odbor za zaštitu podataka radi na njihovu prevladavanju i osiguravanju dosljedne primjene ključnih koncepata postupka suradnje.

Europski odbor za zaštitu podataka doprinosi dosljednom tumačenju Opće uredbe o zaštiti podataka donošenjem smjernica i mišljenja. U 2019. donijeli smo pet novih smjernica

o temama kao što su integrirana i zadana privatnost te pravo na zaborav, uz dvije konačne verzije smjernica nakon savjetovanja. Donijeli smo i 16 mišljenja u kojima su, među ostalim, obrađene procjene učinka na zaštitu podataka, zahtjevi za akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja te međudjelovanje Direktive o e-privatnosti i Opće uredbe o zaštiti podataka.

To je ostvareno ustrajnim zalaganjem svih aktera iz Europskog odbora za zaštitu podataka, a i zahvaljujući velikom angažmanu naših dionika i informacijama koje su nam pružili tijekom događanja i radionica te putem anketa.

Radujemo se idućoj godini kako bismo spremno riješili preostale točke iz našeg dvogodišnjeg programa rada. I dalje ćemo donositi smjernice, promicati suradnju u području prekogranične provedbe te savjetovati zakonodavca EU-a o pitanjima zaštite podataka.

Sve više zemalja izvan EU-a donosi zakonodavstvo o zaštiti podataka te pritom svoje zakonodavstvo često temelji na glavnim načelima Opće uredbe o zaštiti podataka. Uvjeren sam da ćemo u bliskoj budućnosti doživjeti da zaštita ispitanika postane globalna norma. Tako će se stvoriti temelji za sigurniji protok podataka i bolju transparentnost te veće povjerenje u vladavinu prava.

Andrea Jelinek
Predsjednica Europskog odbora za zaštitu podataka

2

Pregled za 2019.

2.1. POSLOVNIK

Na prvoj plenarnoj sjednici 25. svibnja 2018. donesen je [Poslovnik](#) u kojem su navedena najvažnija operativna pravila Europskog odbora za zaštitu podataka.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 2019. revidirani tekst članka 8., 10., 22. i 24. svojeg Poslovnika kako bi se pojasnili zahtjevi za dodjelu statusa promatrača, postupci nakon donošenja mišljenja i postupci glasanja na plenarnim sjednicama EDPB-a.

EDPB je donio i novi članak 37. Poslovnika kojim se osniva koordinirani nadzorni odbor u kontekstu obrade podataka u velikim informacijskim sustavima koji se upotrebljavaju u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a.

Odbor je 2019. bio zadužen za koordinirani nadzor sustava IMI i Eurojusta, što će se 2020. proširiti i na nadzor Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO). U budućnosti će se sav koordinirani nadzor velikih informacijskih sustava, tijela, ureda i agencija EU-a postupno prenositi na Odbor.

2.2. TAJNIŠTVO EUROPSKOG ODBORA ZA ZAŠTITU PODATAKA

Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka osigurava usklađenost svih aktivnosti EDPB-a s pravnim okvirom koji se primjenjuje na EDPB kao tijelo EU-a i njegovim Poslovnikom. Ono je glavni autor mišljenja i odluka o dosljednosti, služi kao institucijska arhiva te osigurava dosljednost dokumenata tijekom vremena. Uloga mu je i olakšati pravedno i učinkovito donošenje odluka Europskog

odbora za zaštitu podataka te omogućiti jasnu i dosljednu komunikaciju.

U okviru svojih aktivnosti potpore Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka razvilo je informatička rješenja kako bi se omogućila učinkovita i sigurna komunikacija među članovima EDPB-a, uključujući Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI).

U 2019. Tajništvo EDPB-a organiziralo je 11 plenarnih sjednica i 90 sastanaka stručnih podskupina. Različite stručne podskupine usredotočene su na posebna područja zaštite podataka i pomažu Europskom odboru za zaštitu podataka u izvršavanju njegovih zadaća.

Konačno, Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka pomaže predsjednici u pripremi i predsjedanju plenarnim sjednicama te s njezinim govorima.

2.3. AKTIVNOSTI EUROPSKOG ODBORA ZA ZAŠTITU PODATAKA U 2019.**2.3.1. Opće smjernice**

EDPB je 2019. donio **pet novih smjernica** čiji je cilj pojasniti niz odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka. Donesene smjernice odnosile su se na kodekse ponašanja i nadzorna tijela na nacionalnoj i europskoj razini te pojašnjavanje obrade osobnih podataka u različitim situacijama, tj. prilikom pružanja internetskih usluga, u slučajevima obrade osobnih podataka putem videouređaja, zatim o načelima integrirane i zadane zaštite podataka te o pravu na zaborav vezano za internetske pretraživače.

Nadalje, **tri smjernice** donesene 2018. EDPB je nakon javnih savjetovanja u konačnom obliku odobrio 2019. Tim se smjernicama pojašnjavaju kriteriji za akreditaciju i certifikaciju te teritorijalno područje primjene navedeno u Općoj uredbi o zaštiti podataka.

EDPB je izdao i [preporuku](#) o nacrtu popisa postupaka

obrade za koje je potrebna procjena učinka na zaštitu podataka (DPIA), koji je podnio Europski nadzornik za zaštitu podataka.

2.3.2. Mišljenja o dosljednosti

Kako bi se zajamčila dosljedna primjena Opće uredbe o zaštiti podataka u predmetima s prekograničnim implikacijama, EDPB izdaje **mišljenja o dosljednosti**. Nadležno nadzorno tijelo mora u najvećoj mogućoj mjeri te mišljenje uzeti u obzir.

EDPB je 2019. donio [16 mišljenja o dosljednosti](#). Osam ih se odnosilo na nacрте popisa postupaka obrade za koje jest odnosno nije potrebna procjena učinka na zaštitu podataka, koje su dostavila nadzorna tijela. U preostalim su se mišljenjima razmatrali prijenosi osobnih podataka između financijskih nadzornih tijela zemalja EGP-a i zemalja izvan EGP-a te interakciji Direktive o e-privatnosti i Opće uredbe o zaštiti podataka te su se pojašnjavale standardne ugovorne klauzule, obvezujuća korporativna pravila, nadležnosti nadzornih tijela i akreditacijski kriteriji za tijela za praćenje.

Europski odbor za zaštitu podataka djeluje i kao tijelo za rješavanje sporova i izdaje **obvezujuće odluke**. Međutim, od 25. svibnja 2018. nije se počeo rješavati ni jedan spor, iz čega se daje zaključiti da su nadzorna tijela dosad uspjela postići konsenzus o svim trenutačnim prekograničnim predmetima.

2.3.3. Zakonodavno savjetovanje

Europski odbor za zaštitu podataka savjetuje Europsku komisiju o svim pitanjima povezanima sa zaštitom osobnih podataka, uključujući primjerenost razine zaštite podataka u trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama. EDPB je 2019. izdao izvješća o [drugom](#) i [trećem godišnjem preispitivanju](#) odluke o primjerenosti europsko-američkog sustava zaštite privatnosti, koje je provela Europska komisija kako bi ocijenila njegovu stabilnost i praktičnu provedbu.

Nadalje, EDPB je izdao [Mišljenje](#) o međudjelovanju Uredbe o

kliničkim ispitivanjima i Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR), koje je zatražila Glavna uprava Europske komisije za zdravlje i sigurnost hrane (GU SANTE).

EDPB, osim toga, podliježe odredbama članka 42. [Uredbe 2018/1725](#) o zakonodavnom savjetovanju. Time se Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i Europskom odboru za zaštitu podataka omogućuje da usklade svoj rad s ciljem izdavanja **zajedničkog mišljenja**. Oni su 2019. donijeli [Zajedničko mišljenje](#) o aspektima zaštite podataka u vezi s infrastrukturom digitalnih usluga e-zdravstva. I to je mišljenje izdano na zahtjev Glavne uprave SANTE.

EDPB je donio na vlastitu inicijativu i [Izjavu](#) o nacrtu uredbe o e-privatnosti te je izdao [Mišljenje](#) o aspektima zaštite podataka iz Budimpeštanske konvencije o kibernetičkom kriminalu.

2.3.4. Ostali dokumenti

EDPB je 2019. donio **dvije izvještaje**. [Prva](#) se odnosila na američki Zakon o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u inozemnim financijskim institucijama (FATCA), nakon što je Europski parlament donio rezoluciju o negativnim učincima FATCA-e na građane EU-a. [Druga](#) se odnosila na upotrebu osobnih podataka tijekom političkih kampanja, s obzirom na izbore za Europski parlament 2019. i druge izbore diljem EU-a i šire.

Kako bi se razmotrila pitanja zaštite podataka u slučaju Brexita bez dogovora, EDPB je donio **dvije informativne bilješke**: jednu o [prijenosu podataka](#) iz zemalja EGP-a u Ujedinjenu Kraljevinu u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka te drugu o [obvezujućim korporativnim pravilima za poduzeća](#), pri čemu je Ured povjerenika za informacije u Ujedinjenoj Kraljevini bilo vodeće nadzorno tijelo.

Na zahtjev Odbora Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EDPB je izdao [Izješće odbora LIBE o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka](#) u kojem se daje pregled provedbe i izvršenja Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu mehanizma suradnje i zaključaka o dosljednosti.

Predsjednica EDPB-a dala je 9. srpnja 2019. izjavu pred Sudom Europske unije koji je zatražio usmeno [očitanje o predmetu C-311/18 \(Facebook Ireland i Schrems\)](#).

2.4. SAVJETOVANJA

Nakon preliminarnog donošenja Smjernica EDPB organizira **javna savjetovanja** kako bi dionici i građani mogli iznijeti svoja stajališta i pružiti dodatne informacije. EDPB je 2019. objavio [pet takvih savjetovanja](#): o Smjernicama EDPB-a o kodeksu ponašanja, kriterijima za certificiranje, obradi osobnih podataka povezanoj s internetskim uslugama i videouređajima, integriranoj i zadanoj zaštiti podataka te pravu na zaborav.

EDPB organizira **dogođanja za dionike** kako bi prikupio mišljenja o ključnim pitanjima za daljnji razvoj budućih smjernica. EDPB je 2019. organizirao tri takva dogođanja u kojima se raspravljalo o revidiranoj Direktivi o platnim uslugama, konceptima i odgovornosti voditelja i izvršitelja obrade te pravima ispitanika.

U okviru godišnjeg pregleda djelovanja EDPB-a – utvrđenog člankom 71. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka – EDPB je drugu godinu zaredom proveo **anketu među dionicima**. Anketom, u kojoj se naglasak stavio na sadržaj i postupak donošenja Smjernica Europskog odbora za zaštitu podataka, nastojalo se saznati u kojoj mjeri dionici smatraju da su smjernice korisne i praktične za tumačenje odredaba Opće uredbe o zaštiti podataka.

Među ispitanicima bile su organizacije i pojedinačna poduzeća iz financijskog i bankarskog sektora, sektora osiguranja te iz područja trgovine na veliko i na malo, informacijskih tehnologija, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te temeljnih prava. Većina ispitanika imala je sjedište u Europi, a više od 60 % ispitanika bili su mali subjekti.

Od dionika koji su sudjelovali u anketi 64 % ih je ocijenilo da su Smjernice korisne, a 46 % je Smjernice smatralo dovoljno pragmatičnima. Gotovo 80 % je navelo da su Smjernice lako dostupne, što je povećanje u odnosu na 64 % iz 2018. Pozitivne povratne informacije odnosile su se i na to da primjeri iz stvarnog života i široka primjenjivost Smjernica sprečavaju

rascjepkanost na nacionalnoj razini.

Ispitanici su predložili da se, među ostalim, dodatno pojasni odnos između voditelja i izvršitelja obrade te pravna osnova legitimnog interesa. Mali i srednji poduzetnici i dalje nailaze na brojne izazove pri usklađivanju s Općom uredbom o zaštiti podataka, ali dionici su napomenuli da su Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka koristan alat koji može služiti kao pomoć prilikom usklađivanja s odredbama Opće uredbe. Sve u svemu, 40 % dionika savjetodavni je proces ocijenilo u rasponu od primjerenog do zadovoljavajućeg.

2.5. DJELOVANJE NADZORNIH TIJELA 2019.

U skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka nadzorna tijela država članica Europskog gospodarskog prostora (EGP) blisko surađuju kako bi osigurala dosljednu zaštitu prava pojedinaca na zaštitu podataka u cijelom EGP-u. Jedna zadaća nadzornih tijela jest pružanje uzajamne pomoći i koordiniranje donošenja odluka u prekograničnim predmetima povezanim sa zaštitom podataka.

Tijekom razdoblja izvješćivanja nadzorna tijela utvrdila su određene izazove pri provedbi mehanizma suradnje i dosljednosti. Konkretno, utvrđeno je da neujednačenost u pogledu nacionalnog postupnog prava utječe na mehanizam suradnje zbog razlika u postupcima rješavanja pritužbi, stajališta stranaka u postupku, kriterija prihvatljivosti, trajanja postupaka, rokova itd.

Nadalje, učinkovita primjena ovlasti i zadaća koje su nadzornim tijelima dodijeljene Općom uredbom o zaštiti podataka u velikoj mjeri ovisi o resursima koji su im na raspolaganju. To se posebno odnosi na mehanizam jedinstvene kontaktne točke, čiji uspjeh ovisi o vremenu i trudu koje nadzorna tijela mogu posvetiti pojedinačnim slučajevima i suradnji.

Unatoč tim izazovima, EDPB je siguran da će iz suradnje nadzornih tijela nastati zajednička kultura zaštite podataka i dosljedne prakse praćenja. Jedinstveni skup pravila pokazao se korisnim za voditelje i izvršitelje obrade podataka unutar EGP-a, što je dovelo do veće pravne sigurnosti. Korist su imali i pojedinci, odnosno ispitanici kojima su prava ojačana.

Otkako je Opća uredba o zaštiti podataka stupila na snagu, provedeno je 807 postupaka prekogranične suradnje u sustavu IMI, od kojih je 585 započelo 2019. Od svih tih postupaka prekogranične suradnje 425 je posljedica pritužbe, a do ostalih je postupaka došlo iz različitih razloga poput istraga, pravnih obveza ili medijskih izvješća.

Za funkcioniranje **mehanizma jedinstvene kontaktne točke** potrebna je suradnja glavnog nadzornog tijela (LSA) i predmetnih nadzornih tijela (CSA). LSA vodi istragu i ima ključnu ulogu u procesu postizanja konsenzusa među CSA-ovima, a i radi na donošenju usklađene odluke u pogledu voditelja ili izvršitelja obrade podataka. Nadzorna tijela do kraja 2019. pokrenula su 142 postupka povezana s mehanizmom jedinstvene kontaktne točke, od kojih je 79 rezultiralo konačnom odlukom.

Postupak uzajamne pomoći nadzornim tijelima omogućuje da zatraže informacije od drugih nadzornih tijela ili druge mjere za učinkovitu suradnju poput prethodnih odobrenja ili istraga. Od 25. svibnja 2018. pokrenuta su 2542 postupka uzajamne pomoći, među kojima su većim dijelom bili postupci neformalnog savjetovanja (2427), a 115 su bili formalni zahtjevi.

Nadzorna tijela 2019. nisu provela ni jednu **zajedničku operaciju**.

Prema Općoj uredbi o zaštiti podataka nacionalna nadzorna tijela imaju na raspolaganju različite korektivne mjere. Nadzorna tijela utvrdila su 2019. niz **kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka** te su u skladu s tim izvršila svoje korektivne ovlasti.

Među kršenjima bila je neprovedba odredaba kao što su zadana i integrirana privatnost, pravo na pristup ili pravo na brisanje. U mnogim slučajevima istaknut je nedostatak odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera za osiguravanje zaštite podataka, što je dovelo do povrede osobnih podataka. Nekoliko značajnih incidenata odnosilo se na obradu posebnih kategorija podataka poput političkih mišljenja te podataka o kreditima ili biometrijskih podataka. Subjekti kojima je izrečena novčana kazna bili su iz privatnog i javnog sektora.

Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka i dalje će osiguravati usklađen komunikacijski pristup tako što će, među ostalim, putem društvenih medija i poboljšanom suradnjom s nadzornim tijelima i dalje raditi na uključivanju javnosti u aktivnosti EDPB-a. U tu će svrhu održavati i jačati mrežu službenika nadzornih tijela zaduženih za odnose s javnošću i za komunikaciju.

Glavni ciljevi za 2020.

Do kraja 2019., na pola puta u realizaciji [plana rada](#), Europski odbor za zaštitu podataka ostvario je znatan napredak u pogledu utvrđenih ciljeva te napreduje prema njihovu ostvarenju u drugoj godini svojeg djelovanja.

EDPB će 2020. nastojati pružiti smjernice o voditeljima obrade podataka i izvršiteljima obrade, pravima ispitanika i konceptu legitimnog interesa. Intenzivnije će raditi i na naprednim tehnologijama poput povezanih vozila, blockchaina, umjetne inteligencije i digitalnih asistenata.

EDPB će nastaviti savjetovati Europsku komisiju o pitanjima kao što su zahtjevi za prekogranični pristup e-dokazima, revizija ili donošenje odluka o primjerenosti prijenosa

podataka trećim zemljama te sve moguće revizije sporazuma između EU-a i Kanade o evidenciji podataka o putnicima.

Osim onoga što je navedeno u planu rada, EDPB u 2020. treba pružiti smjernice o implikacijama na zaštitu podataka u kontekstu borbe protiv bolesti COVID-19, i na vlastitu inicijativu i nakon savjetovanja s Europskom komisijom.

Europski odbor za zaštitu podataka predano radi i na produblivanju postojećih i razvoju novih odnosa s dionicima. Članovi, predsjednica i zamjenici predsjednice EDPB-a nastavit će držati govore i sudjelovati na relevantnim konferencijama.

Podaci za kontakt

Poštanska adresa:

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles, Belgija

Adresa ureda:

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles, Belgija

E-adresa:

edpb@edpb.europa.eu

